

FREE SOL LEWITT

Door SUPERFLEX

10/04 – september 2010

Wat is een kunstwerk? Een idee of een object? Hoe worden kunstwerken gedeeld en gewaardeerd in onze hedendaagse samenleving?

Het Van Abbemuseum heeft het Deense kunstenaarscollectief SUPERFLEX uitgenodigd om een project te ontwikkelen met de collectie van het museum als uitgangspunt. Het resultaat is de tentoonstelling *Tussen Minimalismen* en een nieuw werk, *FREE SOL LEWITT* – een installatie die zij speciaal voor het tweede deel van *Play Van Abbe* ontwikkelden. Het museum wordt soms bestempeld als een gevangenis waarin het kunstwerk als een misdadiger is 'opgesloten'. Met het project *FREE SOL LEWITT* vraagt SUPERFLEX het Van Abbemuseum op speelse wijze het werk *Untitled (Wall Structure)*, 1972 van de Amerikaanse kunstenaar Sol LeWitt 'in vrijheid' te stellen. SUPERFLEX richtte daartoe een werkplaats in waar replica's van dit werk van LeWitt worden geproduceerd die vervolgens gratis op willekeurige wijze onder het museumpubliek worden verdeeld. Bezoekers kunnen zich inschrijven voor een exemplaar.

Een museum heeft tot taak ons culturele gedachtegoed te verzamelen en toegankelijk te maken om zo kritische reflectie mogelijk te maken. Op die manier kunnen frisse invalshoeken gepresenteerd worden en worden nieuwe ontwikkelingen op cultureel en maatschappelijk gebied mogelijk gemaakt. Tegelijkertijd kan copyright wetgeving het soms onmogelijk maken voor het museum om zijn taak te volbrengen. Wat is de positie van het museum in ons huidige informatietijdperk waar de mogelijkheden om informatie te delen en uit te wisselen beperkt worden door economische belangen die beschermd worden door het copyright?

FREE SOL LEWITT wordt door SUPERFLEX in context gezet door de tentoonstelling *Tussen Minimalismen*. Deze tentoonstelling bevat werken uit de collectie van het Van Abbemuseum uit de periodes waarin de Minimal Art en Conceptuele kunst hoogtij vierden. De werken stellen onderwerpen aan de orde als (massa)productie, intellectueel eigendom, serialiteit en het kunstwerk als concept. Een seminar en een publicatie zijn onderdeel van *FREE SOL LEWITT*.

Kopieermachine

"Als iemand iets van me leent, maakt dat me rijker, niet armer. Wij kunstenaars zijn, naar mijn mening, onderdeel van één gemeenschap die dezelfde taal deelt." Sol LeWitt, in *Flash Art*, 1973.

SUPERFLEX beschouwt *FREE SOL LEWITT* als een hommage aan Sol LeWitt en zijn ideeën en omschrijft het werk als een 'kopieermachine'. *FREE SOL LEWITT* omvat een serie instructies en faciliteiten waarmee het museum dit specifieke werk van Sol LeWitt (*Untitled (Wall Structure)*, 1972) uit zijn collectie kan reproduceren en schenken aan bezoekers van het museum.

Kunst als concept

SUPERFLEX koos voor een werk van LeWitt omdat hij wordt gezien als een van de grondleggers van de Conceptuele kunst, een kunstvorm die het idee plaatst boven de verschijningsvorm van het kunstwerk als object. In dit geval is het originele werk *Untitled (Wall Structure)* in 1972 ook, in opdracht van LeWitt, op industriële wijze vervaardigd door anderen dan de kunstenaar zelf. Het draagt daarmee het idee van reproductie al in zich. Het werk van LeWitt is eerder een idee of een concept, het

verwijst naar het 'geïnspireerde moment' waarin het is ontstaan.

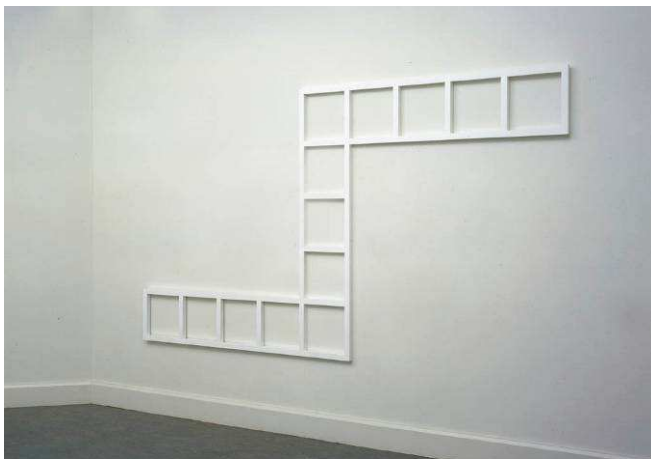
SUPERFLEX, *FREE SOL LEWITT*, 2010. Zaaloverzicht Van Abbemuseum. Foto: Peter Cox

Sol LeWitt zelf zei hierover: "*Bij conceptuele kunst is het idee of het concept het belangrijkste aspect van het werk. Wanneer een kunstenaar een conceptuele kunstvorm gebruikt, betekent het dat de planning en beslissingen op voorhand worden gemaakt en dat de*

uitvoering een oppervlakkige aangelegenheid is. Het idee is een machine die de kunst maakt (uit *Paragraphs on Conceptual Art*, 1967).

De kopieermachine

In de *FREE SOL LEWITT* metaalwerkplaats werken enkele arbeiders dagelijks aan de reproductie van *Untitled (Wall Structure)* van LeWitt. In 1972 gaf LeWitt opdracht aan een bedrijf om het werk te produceren. Nu, anno 2010, wordt het werk in een museumzaal gereproduceerd. In de ruimte staan vier tafels opgesteld. Arbeiders snijden aluminium, lassen het in de juiste vorm, schuren de vorm en schilderen hem wit. De kant en klare replica's liggen opgestapeld in een hoek van de ruimte te wachten op hun nieuwe bestemming. De installatie maakt tegelijkertijd de productie, presentatie en distributie van een kunstwerk zichtbaar.

Sol LeWitt, *Untitled (Wall Structure)*, 1972. Foto: Peter Cox

Artistieke vrijheid

SUPERFLEX stelt het functioneren en de plichten van het museum als eigenaar van een publieke collectie in een moderne democratische samenleving aan de orde. Dit gaat niet zonder hindernissen. Welke spanningen ontstaan door enerzijds een exponentieel toenemende mogelijkheid tot en vraag naar vrije informatietoegang en -uitwisseling (onder meer via internet) en anderzijds het copyright, dat informatie-uitwisseling juist beperkt? Net als in de huidige maatschappelijke discussies rondom het illegaal kopiëren van muziek, films en afbeeldingen, stelt SUPERFLEX in het project zaken aan de orde als auteurschap, copyright en eigendom van cultuur. Wanneer een museum zich inzet voor de artistieke vrijheid in de publieke ruimte, dan moet het de regels en wetten die deze vrijheid beperken ter discussie stellen.

Play Van Abbe Deel 2

FREE SOL LEWITT en *Tussen Minimalismen* zijn beide onderdeel van Deel 2 van *Play Van Abbe*, getiteld *Tijdmachines*. Hierin laat het Van Abbemuseum een aantal museummodellen uit het verleden zien en

onderzoekt het welke mogelijkheden daarin voor het heden en de toekomst schuil gaan. Met het project *FREE SOL LEWITT* reflecteert SUPERFLEX op het huidige museum van hedendaagse kunst. Door de gedragscodes - die verankerd zijn in ons rechtssysteem en onze vrijheid van handelen begrenzen – zichtbaar te maken, wil ze de mogelijkheid tot verandering en vernieuwing introduceren. SUPERFLEX herintroduceert het museum als een progressief platform voor toegang tot en uitwisseling en verspreiding van ideeën.

Conservatoren

SUPERFLEX, Daniel McClean en Christiane Berndes

Seminar en publicatie

Op 14 mei vindt het seminar *Who Owns the Artwork* (Engels gesproken) plaats in het Van Abbemuseum. Het doel van het seminar is thema's rond auteurschap, copyright en het bezitten van kunstwerken door publieke instellingen te onderzoeken en ter discussie te stellen. Ook verschijnt er in mei een publicatie over *FREE SOL LEWITT* met essays over het project, installatiefoto's en interviews met SUPERFLEX en de conservatoren.

Sponsors

Play Van Abbe is mede mogelijk gemaakt door bijdragen van de Mondriaan Stichting, BankGiro Loterij, Provincie Noord-Brabant, VSBfonds en SNS REAAL Fonds.

Het Van Abbemuseum in Eindhoven is een van de meest toonaangevende musea voor hedendaagse kunst in Europa. Het museum heeft een uitgebreide internationale collectie van ruim 2700 kunstwerken, waaronder sleutelwerken van Lissitzky, Picasso, Kokoschka, Chagall, Beuys, McCarthy, Daniëls en Kórmeling. Vragen op het gebied van kunst en samenleving stelt het museum op een experimentele manier aan de orde. Openheid, gastvrijheid en kennisuitwisseling zijn voor het Van Abbemuseum van belang, en we prikkelen onszelf en bezoekers om over onderwerpen na te denken. Bijvoorbeeld over de rol van de collectie als cultureel 'geheugen', of over het museum als publieke ruimte. Door internationale samenwerking en uitwisseling is het Van Abbemuseum bovendien een plaats waar creatieve kruisbestuiving plaatsvindt. Een bron van verwondering, inspiratie en verbeelding.

Van Abbemuseum

Van Abbemuseum
Bilderdijklaan 10
Eindhoven

Openingstijden

Dinsdag t/m zondag 11.00–17.00 uur
Donderdag 11.00-17.00 uur

Op donderdagen is het museum geopend tot 21.00 uur en is de toegang gratis vanaf 17.00 uur.

Persbericht april 2010

Toegang

Volwassenen: € 9,00

Groepen van 10 of meer, 65 plussers: € 6,50

Studenten, CJP houders: € 4

donderdagavond van 17.00-21.00: gratis toegang (t/m 31/12/10)

Kijk voor meer informatie op www.vanabbemuseum.nl

Voor redactie

Meer informatie en afbeeldingen kunnen worden gedownload op:
www.vanabbemuseum.nl/pers.

Of neem contact op met:

Ilse Cornelis, Marketing & Communicatie

tel: +31 (0)40 238 1019

mob: + 31 (0)6 12995794

i.cornelis@vanabbemuseum.nl